

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN
Y FORMACIÓN PROFESIONAL

INSTITUTO NACIONAL DE
TECNOLOGÍAS EDUCATIVAS Y DE
FORMACIÓN DEL PROFESORADO

MINISTERIO
DE HACIENDA
Y FUNCIÓN PÚBLICA

Educació sobre **GOVERN OBERT**

per a Primària

EN LECTURA FÀCIL

Financiado por
la Unión Europea
NextGenerationEU

Plan de Recuperación,
Transformación
y Resiliencia

Título: Guia didàctica Govern Obert Educació Primària. Lectura fàcil

Documento Accesible

Publicación del programa de publicaciones del
Ministerio de Hacienda y Función Pública

Hecho por:

© Ministerio de Hacienda y Función Pública.
2021

Códigos para encontrar el documento original del Gobierno

NIPO: 277-21-048-4 (papel)
NIPO: 277-21-049-X (en línea, pdf.)

Guia didàctica sobre el Govern obert

Guia didàctica sobre el Govern obert.....	4
Per què fem aquesta guia?	5
Qui ha escrit aquesta guia?	6
Quadern del professor	7
La transparència	8
L'excursió de l'Almudena	9
La participació.....	14
L'Almudena i els seus amics milloren els parcs.....	15
La col·laboració.....	21
L'Almudena i els seus amics ajuden amb el trànsit.....	22
Quadern de l'alumne.....	28
L'excursió de l'Almudena	29
L'Almudena i els seus amics milloren els parcs.....	33
L'Almudena i els seus amics ajuden amb el trànsit.....	37
Glossari	40

Per què fem aquesta guia?

Aquesta guia és per als professors d'educació primària.

Us ajudarà a explicar als xiquets i xiquetes els valors del Govern obert que són: la transparència, la participació i la col·laboració amb la societat.

En el Govern obert els ciutadans sabem el que fan els polítics,
i podem participar en les decisions que prenen
i així contribuïm a formar part d'una societat més oberta i responsable.

Almudena és una alumna de 5é de primària
que ens acompanyarà durant aquesta guia amb tres històries diferents.

Qui fa aquesta guia

Aquesta guia l'han escrita dos investigadors:
J. Ignacio Criado i Vicente Pastor.

J. Ignacio Criado

És professor a la Universitat Autònoma de Madrid i director del Laboratori de Govern per a la Innovació Pública.
El seu nom a Twitter és: @jicriado

Vicente Pastor

És investigador a la Universitat Autònoma de Madrid i al Laboratori de Govern per a la Innovació Pública.
El seu nom a Twitter és: @vipaspa

Adaptació a Lectura Fàcil:
Associació Lectura Fàcil

Quadern del professor

LA TRANSPARÈNCIA

El Govern obert és transparent.

Això vol dir que la informació sobre les decisions que pren són clares i els ciutadans hi podem accedir de manera fàcil.

Amb aquesta informació transparent tenim l'oportunitat de participar i col·laborar en aquestes decisions del nostre govern.

La història **L'excursió d'Almudena** vos pot ajudar a explicar el concepte de transparència a l'aula.

L'excursió d'Almudena

Almudena té deu anys
i és alumna de l'Escola d'Educació infantil i primària Velázquez.
Li encanta l'escola: és molt treballadora a classe
i té una bona relació amb els companys i les companyes.

Un dia, després de les vacances de Nadal,
Almudena es va trobar malament a classe.

—No em trobe bé, profe —va dir a Adolf, el professor.

Aleshores, Adolf va telefonar el pare d'Almudena,
qui es va presentar a l'escola de seguida.
Va recollir Almudena i van anar al metge.

El metge va dir que Almudena tenia la febre molt alta
i que s'havia de quedar a casa tota la setmana.

—Però em perdré totes les activitats de la setmana cultural!

—va dir trista Almudena.

—No t'amoïnes, filla, ja voràs com t'aniran informant els companys
i Adolf.

Mentre Almudena es curava a casa,
a classe es divertien preparant les activitats de la setmana cultural.

El divendres, Adolf va anunciar que dilluns anirien d'excursió
a la capital per visitar el Palau de Govern, el Parlament
i la Delegació del Govern d'Espanya.
Els va demanar que portaren una autorització signada pels pares.

El dilluns, Almudena es trobava bé
i el pare la va acompanyar a l'escola.

—Bon dia, Almudena —va dir el professor—.
Quina alegria vore't i que ja et trobes bé
perquè hui anirem d'excursió!

—Quina excursió, profe? —va dir estranyada
Almudena.

—Anem d'excursió a la capital.
Tens l'autorització dels teus pares?

—Però Adolf, jo no en sabia res, de l'excursió...!

—Em sap greu, Almudena. Pensava que ho sabies.
Però no pots vindre sense l'autorització dels teus pares.

Ivan, un company de l'Almudena, va sentir la conversa i quan va pujar a l'autobús ho va contar als companys de classe. De seguida van baixar uns quants amics i amigues d'Almudena per parlar amb Adolf.

—No anirem amb l'autobús si no ve Almudena —va dir Ivan—. Volem que Almudena vinga amb nosaltres d'excursió. Adolf, per què no crides al seu pare perquè signe l'autorització ara?

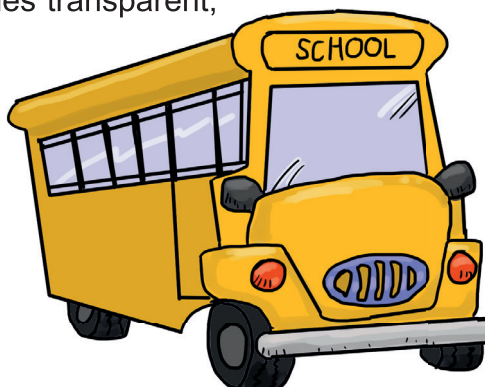
—Teniu raó —va dir el professor—. Entre tots hauríem d'haver informat Almudena i la seva família sobre l'excursió de hui i amb temps suficient. M'alegra molt que sigueu solidaris amb ella.

El professor va cridar al pare de Almudena i al cap de poc, va arribar per signar l'autorització. Almudena va poder pujar a l'autobús i van anar tots contents cap a la capital.

Aleshores Adolf va parlar pel micròfon:

—Això que heu fet avui és molt important. Heu ajudat la vostra companya Almudena en una situació complicada. A més, jo mateix explicaré al director de l'escola el que heu fet hui i s'adonarà que és important comunicar sempre tota la informació. Heu d'estar orgullosos pel vostre comportament perquè a partir d'ara no tornarà a passar el que li ha passat a Almudena.

Almudena i els seus companys de classe eren responsables de les noves mesures de transparència que implementarà l'escola. Havien ajudat a que l'escola Velázquez fora més transparent, d'acord amb els valors del govern obert.

Què hem après?

- Que el govern obert, representat per l'escola Velázquez, té l'obligació de facilitar informació sobre l'activitat que ofereix a l'alumnat i a les famílies.
Si la informació no és pública i no la podem trobar enlloc, podem preguntar per demanar aquesta informació.
- La transparència és un valor fonamental perquè l'escola funcione.
- El nou sistema d'informació per a les famílies a través d'Internet és una eina molt útil per a la transparència.
Com més innovador siga el sistema d'informació, més transparents seran les escoles.

Activitats sobre la Transparència

1. Lletres per a la Transparència

Busca les paraules que estan relacionades amb la Transparència en aquesta sopa de lletres.

Veritat – Clar – Sincer – Nou – Proper

V	E	R	I	T	A	T	D
T	C	L	A	R	U	N	N
S	I	N	C	E	R	R	O
D	I	O	L	T	A	N	U
F	P	R	O	P	E	R	W

Solució de la sopa de lletres

Veritat – Clar – Sincer – Nou – Proper

V	E	R	I	T	A	T	D
T	C	L	A	R	U	N	N
S	I	N	C	E	R	R	O
D	I	O	L	T	A	N	U
F	P	R	O	P	E	R	W

2. Joc: La fila de la responsabilitat

Objectiu:

Fer comprendre que totes les accions que fem afecten a la resta de ciutadans.

És a dir, qualsevol decisió que prenem pot tindre efectes sobre els altres.

Desenvolupament de l'activitat:

Els xiquets i les xiquetes s'han de posar en fila i agafar el company o la companya que tenen davant per la cintura.

El professor farà uns moviments i els xiquets l'imitaran sense separar-se dels companys de davant i darrere.

Exemple de moviments:

- Caminar, caminar cap als costats, caminar cap enrere, etc.
- Canviar el sentit de la marxa quan el professor faça palmes o quan deixi de sonar la música
- Fer salts: dos endavant, un enrere, etc.

3. Debat

Fem un cercle i parlem:

- Ha estat difícil fer aquest moviment o aquest altre? Per què?
- Què vos resulta més difícil, fer els exercicis sols o en grup? Per què?
- Com vos han afectat els moviments de la persona que teníeu davant o darrere?
- Pensem sobre els efectes que pot tindre la informació

LA PARTICIPACIÓ

El Govern obert és participatiu.

Això vol dir que crea i gestiona les actuacions polítiques amb la participació dels ciutadans i ciutadanes.

La participació és el dret que totes les persones tenim de formar part en les decisions públiques que ens afecten. També és una obligació que tenim per al bé de tothom.

La participació planteja als polítics uns reptes que poden ser oportunitats perquè un Govern obert funcione.

Almudena i els seus amics milloren els parcs

Almudena és de camí a l'escola, en autobús.
Per la finestra mira els parcs i els jardins de la ciutat on viu.
S'adona que són grans i tenen molts arbres i zones per descansar,
però només n'hi ha un que té una bona zona per jugar.

A l'escola, sent Ivan i Maria que xarren:

—Ahir vaig anar al parc de l'Oest amb el meu gosset —diu Ivan—.
Però les zones de joc estaven tancades per reparacions.

—Doncs al parc del meu barri, els gronxadors estan tots fets malbé.
i no em deixen jugar —diu Maria.

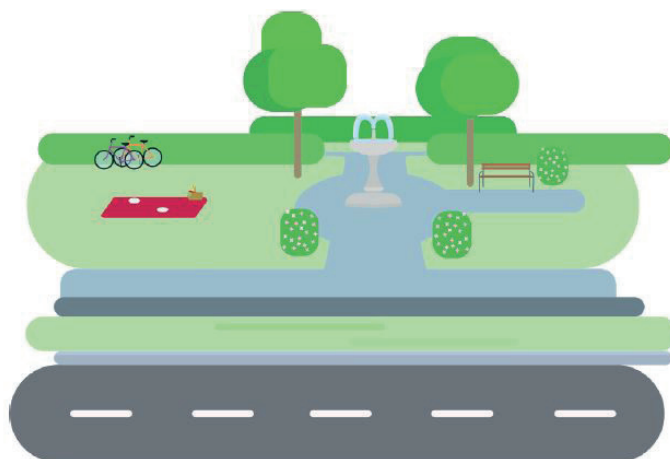
Aleshores Almudena interromp la conversa i diu:

—Tinc una idea!
Ahir vaig vore al tauler d'anuncis de l'escola
que l'Ajuntament vol fer un Consell de la Infància.

—Un què? —pregunten Ivan i Maria ara.
—Un Consell de la Infància.
Ma mare m'ha explicat que és un grup de xiquets i xiquetes
que demanen a l'Ajuntament que resolga els nostres problemes.

—Caram, Almudena! Ho saps tot! —diu Maria, rient.

Aleshores tots tres acorden
que seria bona idea anar al Consell de la Infància
i explicar el que pensen sobre els parcs de la ciutat.

A classe, Almudena demana permís a Adolf, el professor, per parlar als companys i companyes de classe sobre aquesta idea. I tots acorden que cal millorar les zones de joc als parcs.

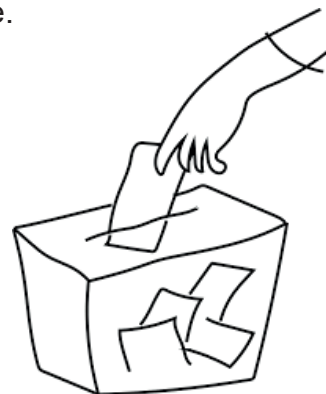
—Qui vol presentar-se voluntari? —pregunta Adolf —.
En les bases per presentar-se al Consell de la Infància diu que podeu presentar-vos dos representants de la classe.

Almudena de seguida alça el braç

—Jo també vull! —diu Ivan.

—I jo! —salta Albert.

—Doncs jo també! —diu Maria.

Aleshores Adolf mira de posar ordre perquè hi ha quatre xiquets i xiquetes interessats a participar al Consell però només hi poden anar dos.
El professor proposa a tota la classe fer una votació i escollir els dos companys que els representen.

Tota la classe troba que és tan bona idea que aplaudeixen a Adolf.

Els candidats són: Almudena, Ivan, Albert i Maria.
Cada alumne n'ha de votar dos.
Per això, cadascú escriu el nom de dos candidats en un paper i deixa el paper dins d'una caixa de cartró.

Aldolf s'encarrega de comptar els noms escrits en cada paper.
Almudena i Ivan són els qui han estat més votats.
Seran ells els representants de la classe!

De seguida es posen a treballar:
anoten en un quadern totes les idees que van dient entre tots.
Arriben a la conclusió que cal millorar 10 dels 22 parcs de la ciutat.
En alguns s'ha de canviar el mobiliari,
en uns altres s'han ampliar les zones de joc
i en altres parcs s'han d'obrir zones infantils noves.

El dia de la reunió del Consell de la Infància,
Almudena i Ivan expliquen totes les propostes de millora al responsable de parcs de l'Ajuntament i a l'alcalde.

—Moltes gràcies, Almudena i Ivan —diu l'alcalde—.
Us hem escoltat amb molt d'interès.
Ara sabem el que penseu les xiquetes i els xiquets de la vostra edat.
Mirarem de fer tot el possible per satisfer les vostres necessitats,
però també esperem que entre tots tinguem cura dels parcs i jardins.

Almudena i Ivan estan contentíssims.
Amb la participació de tots els companys i les companyes,
l'Ajuntament es compromet a millorar totes les zones de jocs dels parcs!

Un any després, la majoria dels parcs tenen noves zones de joc.
La idea d'Almudena s'ha fet realitat
amb la participació de tots els xiquets i les xiquetes de la seua classe.

Què hem après?

- És bo tenir cura del nostre entorn.
Els parcs, les instal·lacions i les zones verdes públiques són de tothom.
Per això, entre tots hem de contribuir a conservar-les i millorar-les.
- Hem d'informar els polítics quan trobem desperfectes
o veiem que és necessari millorar les instal·lacions públiques.
- Hi ha diferents formes de participar en les decisions.
Almudena i Ivan comuniquen les propostes de millora
al Consell de la Infància.
És important buscar la forma de participació més adequada en cada cas.
- La participació és de tots i de totes.
Almudena i Ivan representen els companys de la seua classe.
Traslladen totes les opinions que han recollit de cada xiquet i xiqueta.
- És recomanable que participem sempre que siga possible.
Els polítics han d'escoltar les nostres opinions i necessitats.

Activitats sobre la Participació

1. Frases per a la Participació

Completa les frases amb les paraules següents.

Primer fes-ho amb un company o companya de classe
i després corregeix amb el professor.

Acord Necessitats Llei Participa Drets Compromís Solidari Democràcia
Llibertat Votar

Existeix la _____ d'expressió quan diem, escrivim o fem públic
tot allò que volem.

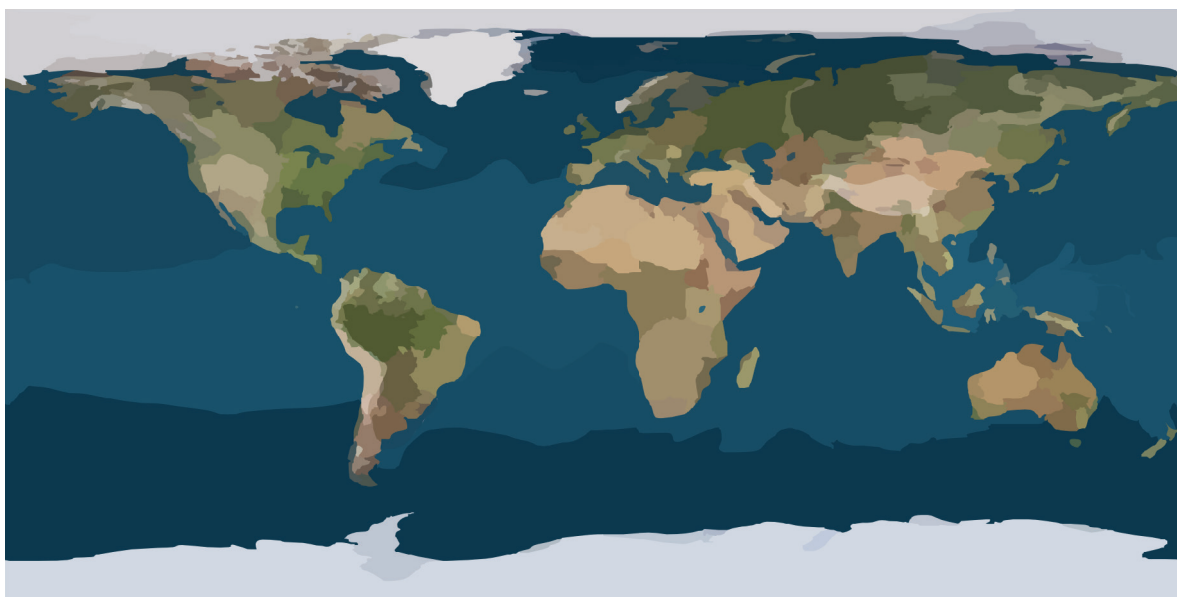
El col·legi sencer _____ en l'elecció de membres del Consell Escolar.

És necessari arribar a un _____ entre els diversos grups socials
per garantir el bon funcionament de la democràcia.

Tots els espanyols i espanyoles tenim dret a _____ quan fem 18 anys.

Nosaltres podem tindre _____ diferents a les dels nostres pares
i de les nostres mares, per això ens han de tindre en consideració per cobrir-les.

Perquè una democràcia funcione, els governs i les administracions públiques
sempre han de respectar la _____.

La nostra classe funciona com una _____: parlem lliurement i votem les decisions que es plantegen.

Hem de respectar els _____ de la resta en l'elecció de necessitats.

Un poble _____ és aquell que ajuda els més desfavorits perquè tinguin els mateixos drets que la resta de la població.

Per complir amb el que hem decidit en una votació, ha d'haver un _____ fort per part de tots.

2. Les meues necessitats, són les de tothom?

Trebal·leu en grup.

Analitzeu la importància que tenen les necessitats d'un grup de persones, i la importància que tenen les necessitats de tots els ciutadans junts.

En primer lloc, cada alumne del grup diu dos necessitats.

Per exemple: 1. millorar el transport públic

i 2. convertir els carrers en zones de vianants per poder jugar.

Després, comenteu aquestes necessitats entre tots els alumnes del grup i el professor les escriu en una cartolina penjada a la paret.

En segon lloc, el professor pregunta si els seus pares i mares tenen les necessitats que han escrit a la cartolina o fins i tot si en tindrien d'altres.

El professor escriu en una altra cartolina les necessitats dels seus pares.

Per acabar, debateu sobre les diverses necessitats d'un grup i les necessitats de tota la ciutadania.

- Quines necessitats afecten una major quantitat de persones?
- Quines necessitats són més característiques dels grups desfavorits?
- D'entre totes les necessitats de les llistes, quines són bàsiques per a la ciutadania?
- Quines necessitats serien prioritàries per tal de millorar la qualitat de vida del teu barri?

3. Fem teatre per a la participació

Feu una representació teatral de la història **Almudena i els seus amics milloren el parc**.

Improviseu alguns diàlegs.

4. El mural de la participació

Feu un mural on apareguen les necessitats de la vostra escola.

Animeu-vos a comunicar-les a les persones responsables de l'escola i organitzeu una reunió perquè escolten les vostres propostes.

LA COL·LABORACIÓ

El Govern obert és col·laboratiu.

Això vol dir que els polítics es troben, dialoguen i treballen junts per crear o millorar els serveis per a la ciutadania.

Per a col·laborar, els polítics treballen conjuntament amb altres polítics, però també amb la ciutadania, les empreses, les associacions o les universitats. D'aquesta manera, desenvolupen xarxes d'intercanvi d'idees.

La col·laboració pot ser:

- local, si afecta al municipi
- regional, si afecta a la província
- estatal, si afecta a tot l'estat.

Almudena i els seus amics ajuden amb el trànsit

Els i les alumnes de l'escola Velázquez arriben a classe.
Alguns ho fan en transport escolar,
d'altres arriben en transport públic,
altres xiquets i xiquetes venen amb els seus familiars,
i molts arriben a l'escola caminant.

—Bon dia, Almudena —la saluda Ivan.

—Bon dia, Ivan. Com estàs? —respon ella, que arriba corrent.

—Molt bé. I tu, on vas a corre-cuita?

—És que creuar aquest carrer em sembla perillós:
hi ha un desordre de cotxes de pares i mares,
no hi ha ningú que pose ordre al trànsit
i sobre tot no hi ha cap pas de vianants!

Almudena i Ivan decideixen anar a parlar
amb la directora.

Li expliquen que hi ha poc d'espai per a aparcar,
que no hi ha cap zona habilitada per als autobusos
ni per a persones amb discapacitat,
i que hi falta un pas de vianants per als qui arriben a peu a l'escola.

—Com podem trobar una solució? —pregunta Almudena.

— Ho plantejaré en la propera reunió del Consell escolar
—respon la directora—. Parlaré amb els pares i mares de l'escola
i amb els representants de l'empresa de l'autobús escolar.
Què us sembla? Amb qui més podríem col·laborar?

—Podríem parlar amb el regidor de trànsit
de l'Ajuntament
i amb la Policia Local —diu l'Almudena.

—Molt bona idea, Almudena —diu la directora.

—I nosaltres també podem col·laborar! —diu Ivan entusiasmada—.
Ma mare a l'empresa on treballa fa una cosa semblant:
organitza un grup de persones que tenen el mateix problema
perquè parlen per trobar junts una solució.

Ella parla d'un laboratori d'idees o alguna cosa així...

—Què bé, Ivan! —exclama la Directora—.

Parlaré amb ta mare

i li demanaré si vol coordinar aquest treball.

Crearem un laboratori d'idees per a millorar el trànsit de l'escola.

Què vos sembla?

—Sona molt bé! —diu Almudena, emocionada.

Durant uns dies, la directora i la mare d'Ivan treballen juntes:

convoquen totes les persones i organitzacions a col·laborar

en el “Laboratori d'Idees de l'escola Velázquez”.

Defineixen els problemes de trànsit d'entrada i eixida de l'escola

i plantegen possibles solucions entre tots.

Aquestes solucions són:

- L'Ajuntament col·locarà diversos passos de vianants elevats per tot el carrer. Això reduirà la velocitat dels cotxes i facilitarà el creuament del carrer als vianants.
- La Policia Local enviarà una patrulla de la unitat de trànsit a l'entrada i a l'eixida de les classes, cada dia durant mitja hora.
- L'empresa d'autobusos de transport escolar i l'Ajuntament habilitaran una zona d'aparcament d'autobusos al costat de l'escola, i una zona d'aparcament per a persones amb discapacitat.
- L'escola organitzarà cursos sobre educació vial per a tot l'alumnat.
- L'associació de mares i pares d'alumnes farà una campanya per fomentar l'ús de la bicicleta en comptes del cotxe, i l'escola habilitarà una zona per aparcar bicicletes.

Com a resultat de la col·laboració, les millores arriben de seguida.

Els cotxes circulen a una velocitat molt més reduïda,

hi ha zones per aparcar els cotxes i els autobusos,

i tothom coneix bé els passos de vianants.

A més, molts familiars comencen a arribar a l'escola en bicicleta.

Després d'aquests bons resultats, l'escola ha pres una decisió: a partir d'ara s'ocuparà dels problemes relacionats amb l'escola amb la col·laboració de totes les persones i els serveis implicats.

Què hem après?

- Hi ha certs problemes que no podem resoldre sols i necessitem la col·laboració d'altres persones.
La col·laboració ens pot permetre aconseguir els objectius.
- No hi ha una única solució als problemes.
Hi ha diverses maneres de veure'ls, d'expressar-los i de resoldre'ls.
- El treball conjunt facilita la participació i l'acord entre persones, així com una visió més àmplia sobre els problemes.
- La col·laboració es pot aplicar a tots els àmbits de la vida: a l'escola, als governs i a les administracions públiques, als grups d'amics, a la família, etc.
Es tracta de compartir per a millorar.

Activitats sobre la Participació

1. Juguem a l'aula: Tots som imprescindibles

Objectius:

- Participar de forma activa en el joc per reflexionar sobre els valors socials de la justícia i l'equitat.
- Identificar i reconèixer la importància dels diferents rols socials i la interacció de les persones per a una convivència sana.
- Descobrir les aportacions que poden fer a través de cada rol.

Desenvolupament de l'activitat:

El professor organitza l'alumnat assegut en un cercle.

Es passen una bossa/caixa amb papers i cadascú n'escull un.

En aquests papers hi ha escrit un ofici o una professió.

Cada alumne diu en veu alta l'ofici o professió que representa.

El professor planteja un problema que afecta la convivència.

Per exemple:

- La falta de cura dels parcs públics de la ciutat
- L'abandonament d'animals domèstics, com ara gossos i gats
- La falta de carrils bici a la ciutat
- Problemes d'accés a les instal·lacions de la biblioteca municipal (no hi ha rampes per a cadires de rodes, o les seccions de la biblioteca no estan ben senyalitzades, etc.)

Cada alumne pensa una o varies solucions segons el seu ofici i les posen en comú.

El professor modera el debat

i posa èmfasi en què cada aportació d'idees o experiències és important.

La solució al problema sempre és millor si cadascú col·labora des de la seua posició.

2. El joc dels enigmes

Els alumnes han de trobar la solució a un problema en una història en què falten parts del relat.
Els alumnes fan de detectius, investiguen.
Formulen hipòtesis i demanen pistes al professor.
El professor només pot respondre “sí” o “no”.

Per exemple:

“Entra un home a un bar.
Demana un got d'aigua.
El cambrer s'amaga darrere de la barra
i de cop apareix vestit de fantasma.
L'home li dona les gràcies i marxa del bar.”

Què podria haver passat en aquesta història?

La solució és que l'home que va entrar al bar tenia xanglot,
i el cambrer va ajudar-lo amb un bon ensurt.

3. Marxem d'excursió

La classe s'organitza en grups menuts de 4 o 5 alumnes.
Cada grup ha de decidir un lloc per anar d'excursió a final de curs.
Cada membre del grup diu un lloc
i el grup, després d'un debat, escull una destinació.

Després, proposen el mitjà de transport per anar-hi,
la data, els horaris de eixida i d'arribada,
la necessitat de guies o acompanyants,
les activitats i les visites que faran,
i com aconseguir diners per finançar una part de l'excursió.

Finalment, el portaveu de cada grup exposa
la decisió del seu grup.
Després debaten i posen en comú
la proposta de cada grup
amb l'anàlisi i l'aportació de tots els grups.
D'aquesta manera, tots hi hauran col·laborat.

RESUM

Amb aquesta guia didàctica hem volgut introduir els alumnes d'Educació primària en el món del Govern obert.

Hem utilitzat tres històries relacionades amb els tres pilars del Govern obert: transparència, participació i col·laboració, així com activitats per treballar els conceptes, exposar-los i comprendre'ls de manera pràctica.

El Govern obert és una nova forma de governar la societat i d'entendre els governs i les administracions públiques. Té la finalitat d'aprofitar el coneixement dels ciutadans i ciutadanes per implicar-los en la millora de la nostra societat. És un viatge que requereix la implicació de tota la societat, incloent els xiquets i les xiquetes.

Quadern de l'alumne

L'excursió d'Almudena

Almudena té deu anys
i és alumna de l'Escola d'Educació infantil i primària Velázquez.
Li encanta l'escola: és molt treballadora a classe
i té una bona relació amb els companys i les companyes.

Un dia, després de les vacances de Nadal,
Almudena es va trobar malament a classe.

—No em trobo bé, profe —va dir a Adolf, el professor.

Aleshores Adolf va telefonar el pare d'Almudena,
qui es va presentar a l'escola de seguida.
Va recollir Almudena i van anar al metge.

El metge li va dir que tenia una febre molt alta
i que s'havia de quedar a casa tota la setmana.

—Però em perdre totes les activitats de la setmana cultural!

—va dir trista Almudena.

—No t'amoïnis, filla, ja t'informaran les companyes i Adolf.

Mentre Almudena es curava a casa,
a classe es divertien preparant les activitats de la setmana cultural.

El divendres, Adolf va anunciar que dilluns anirien d'excursió
a la capital per visitar el Palau de Govern, el Parlament
i la Delegació del Govern d'Espanya.
Els va demanar que portaren una autorització signada pels pares.
El dilluns, Almudena es trobava bé
i el pare la va acompanyar a l'escola.

—Bon dia, Almudena —va dir el professor—.
Quina alegria vore't que ja et trobes bé
perquè hui marxem d'excursió!

—Quina excursió, profe? —va dir estranyada Almudena.

—Marxem d'excursió a la capital.
Tens l'autorització dels teus pares?

—Però Adolf, jo no en sabia res, de l'excursió!...

—Em sap greu, Almudena. Pensava que ho sabies.
Però no pots vindre sense l'autorització dels teus pares.

Ivan, un company d'Almudena, va sentir la conversa i quan va pujar a l'autobús ho va contar als companys de classe. De seguida van baixar uns quants amics i amigues d'Almudena per parlar amb Adolf.

—No anirem d'excursió si no ve Almudena —va dir Ivan—. Volem que Almudena vingui amb nosaltres.
Adolf, per què no crides al seu pare perquè signe l'autorització ara?

—Teniu raó —va dir el professor—. L'escola hauria d'haver publicat la informació sobre l'excursió a la pàgina web amb temps suficient.
M'alegra molt que sigueu solidaris amb Almudena.

El professor va cridar al pare de l'Almudena i al cap de poc, va arribar per signar l'autorització. Almudena va poder pujar a l'autobús i van marxar tots contents cap a la capital.

Aleshores Adolf va parlar pel micròfon:

—Això que heu fet hui és molt important. Heu ajudat la vostra companya Almudena en una situació complicada. A més, jo mateix explicaré al director de l'escola el que heu fet hui i s'adonarà que és important publicar sempre tota la informació. Heu d'estar orgullosos pel vostre comportament perquè a partir d'ara no tornarà a passar el que li ha passat a Almudena.

Almudena i els seus companys de classe eren responsables de les noves mesures de transparència que implementarà l'escola. Havien ajudat a que l'escola Velázquez fora més transparent, d'acord amb els valors del Govern obert.

Què hem après?

- El Govern obert, representat per l'escola Velázquez, té l'obligació de facilitar informació sobre l'activitat que ofereix a l'alumnat i a les famílies.
Si no podem trobar la informació que necessitem, podem preguntar i demanar-la a l'escola o a qualsevol lloc públic.
- La transparència és un valor fonamental perquè l'escola funcione.
- El nou sistema d'informació per a les famílies a través d'Internet és una eina molt útil per a la transparència.
Com més innovador siga el sistema d'informació, més transparents seran les escoles.

Activitats sobre la Transparència

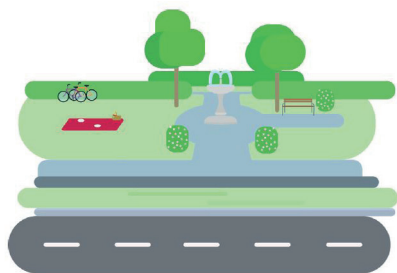
1. Lletres per a la Transparència

Busca les paraules que estan relacionades amb la Transparència en aquesta sopa de lletres.

Veritat – Clar – Sincer – Nou – Proper

V	E	R	I	T	A	T	D
T	C	L	A	R	U	N	N
S	I	N	C	E	R	R	O
D	I	O	L	T	A	N	U
F	P	R	O	P	E	R	W

Almudena i els seus amics milloren els parcs

Almudena és de camí a l'escola, en autobús. Per la finestra mira els parcs i els jardins de la ciutat on viu. S'adona que són grans i tenen molts arbres i zones per descansar, però només n'hi ha un que té una bona zona per jugar.

A l'escola, sent Ivan i Maria que xarren:

—Ahir vaig anar al parc de l'Oest amb el meu gosset —diu Ivan—. Però les zones de joc estaven tancades per reparacions.

—Doncs al parc del meu barri, els gronxadors están tots trencats i no m'hi deixen jugar —diu Maria.

Aleshores Almudena interromp la conversa i diu:

—Tinc una idea!

Ahir vaig vore al tauler d'anuncis de l'escola que l'Ajuntament vol fer un Consell de la Infància.

—Un què? —pregunten Ivan i Maria, alhora.

—Un Consell de la Infància.

La meua mare m'ha explicat que és un grup de xiquets i xiquetes que demanen a l'Ajuntament que resolga els nostres problemes.

—Caram, Almudena! Ho saps tot! —diu Maria, rient.

Aleshores tots tres acorden que seria bona idea anar al Consell de la Infància i explicar el que pensen sobre els parcs de la ciutat.

A classe, Almudena demana permís a Adolf, el professor, per parlar als companys i companyes de classe sobre aquesta idea. I tots acorden que cal millorar les zones de joc als parcs.

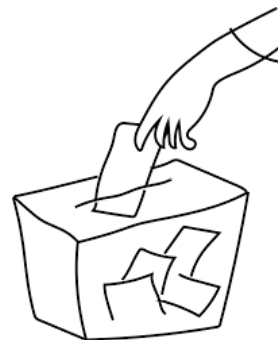
—Qui vol presentar-se voluntari? —pregunta Adolf—. En les bases per presentar-se al Consell de la Infància diu que podeu presentar-vos dos representants de la classe.

Almudena de seguida alça el braç:

—Jo també vull! —diu Ivan.

—I jo! —salta Albert.

—Doncs jo també! —diu Maria.

Aleshores Adolf mira de posar ordre perquè hi ha quatre xiquets i xiquetes interessats a participar al Consell però només hi poden anar dos.

El professor proposa a tota la classe fer una votació i escollir els dos companys que els representen.

Tota la classe troba que és tan bona idea que aplaudeixen a Adolf.

Els candidats són: Almudena, Ivan, Albert i Maria.

Cada alumne n'ha de votar dos.

Per això, cadascú escriu el nom de dos candidats en un paper i deixa el paper dins d'una caixa de cartró.

Adolf s'encarrega de comptar els noms escrits en cada paper.

Almudena i Ivan són els qui han estat més votats.

Seran ells els representants de la classe!

De seguida es posen a treballar:

anoten en un quadern totes les idees que van dient entre tots.

Arriben a la conclusió que cal millorar 10 dels 22 parcs de la ciutat.

En alguns s'ha de canviar el mobiliari,

en uns altres s'han ampliar les zones de joc

i en altres parcs s'han d'obrir zones infantils noves.

El dia de la reunió del Consell de la Infància,

Almudena i Ivan expliquen totes les propostes de millora al responsable de parcs de l'Ajuntament i a l'alcalde.

—Moltes gràcies, Almudena i Ivan —diu l'alcalde—.

Vos hem escoltat amb molt d'interès.

Ara sabem el que penseu els xiquets i les xiquetes de la vostra edat.

Mirarem de fer tot el possible per satisfer les vostres necessitats, però també esperem que entre tots tinguem cura dels parcs i jardins.

Almudena i Ivan estan contentíssims.

Amb la participació de tots els companys i les companyes,
l'Ajuntament es compromet a millorar totes les zones de jocs dels parcs!

Un any després, la majoria dels parcs tenen noves zones de joc.

La idea d'Almudena s'ha fet realitat

amb la participació de tots els xiquets i les xiquetes de la seua classe.

Què hem après?

- És bo tindre cura del nostre entorn.
Els parcs, les instal·lacions i les zones verdes públiques són de tothom.
Per això, entre tots hem de contribuir a conservar-les i millorar-les.
- Hem d'informar els polítics quan trobem desperfectes
o veiem que és necessari millorar les instal·lacions públiques.
- Hi ha diferents formes de participar en les decisions.
Almudena i Ivan comuniquen les propostes de millora
al Consell de la Infància.
És important buscar la forma de participació més adequada en cada cas.
- La participació és de tots i de totes.
Almudena i Ivan representen els companys de la seua classe.
Traslladen totes les opinions que han recollit de cada nen i nena
(xiquet y xiqueta).
- És recomanable que participem sempre que siga possible.
Els polítics han d'escoltar les nostres opinions i necessitats.

Activitats sobre la Participació

1. Frases per a la Participació

Completa les frases amb les paraules següents.

Primer fes-ho amb un company o companya de classe
i després corregeix amb el professor.

Acord Necessitats Llei Participa Drets Compromís Solidari Democràcia
Llibertat Votar

Existeix la _____ d'expressió quan diem, escrivim o fem públic
tot allò que volem.

El col·legi sencer _____ en l'elecció de membres del Consell Escolar.

És necessari arribar a un _____ entre els diversos grups socials
per garantir el bon funcionament de la democràcia.

Tots els espanyols i espanyoles tenim dret a _____ quan fem 18 anys.

Nosaltres podem tindre _____ diferents a les dels nostres pares
i de les nostres mares, per això ens han de tindre en consideració per cobrir-les.

Perquè una democràcia funcione els governs i les administracions públiques
sempre han de respectar la _____.

La nostra classe funciona com una _____: parlem lliurement
i votem les decisions que es plantegen.

Hem de respectar els _____ de la resta en l'elecció de necessitats.

Un poble _____ és aquell que ajuda els més desfavorits perquè
tinguen els mateixos drets que la resta de la població.

Per complir amb el que hem decidit en una votació, ha d'haver
un _____ fort per part de tots.

Almudena i els seus amics ajuden amb el trànsit

Els i les alumnes de l'escola Velázquez arriben a classe.
Alguns ho fan en transport escolar,
d'altres arriben en transport públic,
altres xiquets i xiquetes venen amb els seus familiars,
i molts arriben a l'escola caminant.

—Bon dia, Almudena —la saluda Ivan.

—Bon dia, Ivan. Com estàs? —respon ella, que arriba corrent.

—Molt bé. I tu, on vas a corre-cuita?

—És que creuar aquest carrer em sembla perillós:
hi ha un desordre de cotxes de pares i mares,
no hi ha ningú que pose ordre al trànsit
i sobre tot no hi ha cap pas de vianants!

Almudena i Ivan decideixen anar a parlar amb la directora.
Li expliquen que hi ha poc d'espai per a aparcar,
que no hi ha cap zona habilitada per als autobusos
ni per a persones amb discapacitat,

i que hi falta un pas de vianants
per als qui arriben a peu a l'escola.

—Com podem trobar una solució?

—pregunta Almudena.

— Ho plantejaré en la propera reunió
del Consell escolar —respon la directora—.
Parlaré amb els pares i mares de l'escola

i amb els representants de l'empresa de l'autobús escolar.
Què us sembla? Amb qui més podríem col·laborar?

—Podríem parlar amb el regidor de trànsit de l'Ajuntament
i amb la Policia Local —diu Almudena.

—Molt bona idea, Almudena —diu la directora.

—I nosaltres també podem col·laborar! —diu Ivan entusiasmada—. Ma mare a l'empresa on treballa fa una cosa semblant: organitza un grup de persones que tenen el mateix problema perquè parlen per trobar junts una solució. Ella parla d'un laboratori d'idees o alguna cosa així...

—Què bé, Ivan! —exclama la Directora—. Parlaré amb ta mare i li demanaré si vol coordinar aquest treball. Crearem un laboratori d'idees per a millorar el trànsit de l'escola. Què vos sembla?

—Sona molt bé! —diu Almudena, emocionada.

Durant uns dies, la directora i la mare de Ivan treballen juntes: convoquen totes les persones i organitzacions a col·laborar en el "Laboratori d'Idees de l'escola Velázquez". Defineixen els problemes de trànsit d'entrada i sortida de l'escola i plantegen possibles solucions entre tots.

Aquestes solucions són:

- L'Ajuntament col·locarà diversos passos de vianants elevats per tot el carrer. Això reduirà la velocitat dels cotxes i facilitarà el creuament del carrer als vianants.
- La Policia Local enviarà una patrulla de la unitat de trànsit a l'entrada i a l'eixida de les classes, cada dia durant mitja hora.
- L'empresa d'autobusos de transport escolar i l'Ajuntament habilitaran una zona d'aparcament d'autobusos al costat de l'escola, i una zona d'aparcament per a persones amb discapacitat.
- L'escola organitzarà cursos sobre educació vial per a tot l'alumnat.
- L'associació de mares i pares d'alumnes farà una campanya per fomentar l'ús de la bicicleta en comptes del cotxe, i l'escola habilitarà una zona per aparcar bicicletes.

Com a resultat de la col·laboració, les millores arriben prompte.
Els cotxes circulen a una velocitat molt més reduïda,
hi ha zones per aparcar els cotxes i els autobusos,
i tothom coneix bé els passos de vianants.
A més, molts familiars comencen a arribar a l'escola en bicicleta.

Després d'aquests bons resultats, l'escola ha pres una decisió:
a partir d'ara s'ocuparà dels problemes relacionats amb l'escola
amb la col·laboració de totes les persones i els serveis implicats.

Què hem après?

- Hi ha certs problemes que no podem resoldre sols i necessitem la col·laboració d'altres persones.
La col·laboració ens pot permetre aconseguir els objectius.
- No hi ha una única solució als problemes.
Hi ha diverses maneres de veure'ls, d'expressar-los i de resoldre'ls.
- El treball conjunt facilita la participació i l'acord entre persones, així com una visió més àmplia sobre els problemes.
- La col·laboració es pot aplicar a tots els àmbits de la vida: a l'escola, als governs i a les administracions públiques, als grups d'amics, a la família, etc.
Es tracta de compartir per a millorar.

Glossari

- **Col·laboració.** Treball conjunt de diverses persones per a aconseguir millores per a tothom.
S'ajuden entre elles amb un objectiu comú.
- **Democràcia.** Forma de govern en què la ciutadania té el poder de decidir.
La ciutadania vota el president en les eleccions.
El president els representa en el govern.
- **Participació.** Opinió d'una persona quan aquesta forma part de les accions d'un grup o de la societat. Per exemple, un alumne participa a classe si fa una pregunta al professor.
- **Representant.** Una persona que defensa els drets d'una altra persona o d'un grup de persones.
Aquestes persones l'han escollit.
Per exemple, el president del govern representa la ciutadania al Govern
o el delegat d'una classe representa els alumnes davant del professor.
- **Responsabilitat.** Comprometre's a fer una cosa.
- **Transparència.** Mostra d'una cosa tal com és al davant dels altres. Es mostra de manera clara i senzilla, sense ocultar res. Per exemple, informació.

«Finançat per la Unió Europea - NextGenerationEU. Tanmateix, els punts de vista i les opinions expressades són únicament els de l'autor o autors, i no reflecteixen necessàriament els de la Unió Europea o la Comissió Europea. Ni la Unió Europea ni la Comissió Europea en poden ser considerades responsables.»

«Financiado por la Unión Europea - NextGenerationEU. Sin embargo, los puntos de vista y las opiniones expresadas son únicamente los del autor o autores y no reflejan necesariamente los de la Unión Europea o la Comisión Europea. Ni la Unión Europea ni la Comisión Europea pueden ser consideradas responsables de las mismas».

**Financiado por
la Unión Europea**
NextGenerationEU

**Pla de Recuperació,
Transformació i Resiliència**

